

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НУВГП

від «19» квітня 2019 р.,

протокол № 4

В.С. Мошинський

ПОЛОЖЕННЯ

про навчальний план освітньої програми в Національному
університеті водного господарства та природокористування

Ухвалено науково-методичною
радою НУВГП
протокол
від 27 березня 2019 № 2

Введено в дію
наказом ректора НУВГП
від 23 квітня 2019 № 00232

Рівне 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про навчальний план освітньої програми (далі – Положення) у Національному університеті водного господарства та природокористування (далі – НУВГП) регламентує порядок розробки, затвердження та перегляду навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти.

Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII та Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Положення ґрунтується на Концепції освітньої діяльності і розвитку Національного університету водного господарства та природокористування, ухваленою Вченою радою НУВГП від 01.07.2015 (протокол № 9) і Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП, ухваленого Вченою радою НУВГП від 29.04.2016 (протокол № 4), Концепції практичної підготовки студентів Національного університету водного господарства та природокористування, ухвалено Вченою радою НУВГП від 03.02.2017 (протокол № 1), Положення про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування, ухваленого Вченою радою НУВГП від 15.03.2019 (протокол № 2), Положення про організацію вибору навчальних дисциплін варіативної складової навчальних планів, Положення про форми навчання, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять в НУВГП, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії та інші документи НУВГП, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

1.1. Основні терміни Положення та їх визначення:

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС), необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору про здійснення навчання за дуальною формою здобуття освіти.

Навчальний план – це нормативний документ, який розробляється на підставі

освітньої програми (далі – ОП) за кожною спеціальністю (спеціалізацією) і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення освітніх компонентів, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми підсумкового контролю.

Освітній компонент – самодостатня і формально структурована частина освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи (проекти), практики, кваліфікаційна робота).

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Час, відведений для проведення підсумкового контролю, не входить у кредит.

Графік освітнього процесу визначає календарні терміни семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, канікул на кожний рік навчання за освітньою програмою, підготовки кваліфікаційних робіт, проведення кваліфікаційних екзаменів здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувача вищої освіти на проміжних або заключному етапах їх навчання, включає: семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль з певного освітнього компонента проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену або заліку в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою освітнього компонента.

Екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня та якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремого освітнього компонента.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з освітнього компонента оцінюється на підставі результатів поточного модульного контролю.

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра чи магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Заклад вищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію. Нормативні форми атестації (захист кваліфікаційної роботи, кваліфікаційний екзамен) визначається навчальним планом згідно з вимогами відповідної ОП.

Факультатив (факультативний курс) – необов'язковий освітній курс (освітній компонент), що надається за бажанням здобувачів вищої освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Група забезпечення спеціальності – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких НУВГП є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним та кадровим вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Проектна група – визначена наказом ректора НУВГП група науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним та кадровим вимогам щодо забезпечення започаткування освітньої діяльності у сфері вищої освіти, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Ініціативна група освітньої програми – група науково-педагогічних та/або наукових працівників з числа осіб, що входять до групи забезпечення спеціальності, яка на основі відповідного обґрунтування висуває пропозицію щодо започаткування (в межах існуючої ліцензії за відповідною спеціальністю на певному рівні вищої освіти) нової освітньої програми.

Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Стейкхолдерів класифікують на зовнішніх та внутрішніх:

- **зовнішні стейкхолдери**: держава, регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, роботодавці, абітурієнти та їх батьки, різноманітні громадські об'єднання;

- **внутрішні стейкхолдери**: здобувачі вищої освіти та їх батьки, науково-педагогічні працівники, адміністрація.

1.2. Принципи формування навчальних планів:

- здійснення освітньої діяльності в НУВГП за освітніми програмами, що відповідають стандартам вищої освіти, у тому числі кількісним показникам, визначеним у Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої;

- інтернаціоналізацію навчальних планів, що передбачає імплементацію Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, дотримання принципів Європейської кредитної трансфертно-накопичувальної системи;

- інтеграцію освітньої та наукової діяльності через підвищення ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах.

1.3. Навчальний план розробляється проектною групою (ініціативною групою) на основі відповідної ОП, структурно-логічної схеми та графіка освітнього процесу і проходить єдиний порядок узгодження та затвердження.

1.4. Відповідальність за відповідність навчального плану освітній програмі покладається на керівника ОП, директорів навчально-наукових інститутів та завідувачів випускових кафедр за відповідними освітніми програмами.

1.5. При розробці навчального плану слід обов'язково дотримуватися вимог ОП, наказів та інструктивних листів Міністерства освіти і науки України, даного Положення та інших нормативних документів НУВГП.

1.6. Навчальний план освітньої програми повинен сприяти здобувачеві освіти брати участь у внутрішній та міжнародній академічній мобільності та дуальній освіті.

1.7. З метою удосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу, врахування регіональних потреб і вимог стейкхолдерів та інших фахівців, врахування вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів та закріплення освітніх компонентів за певними кафедрами, своєчасного внесення змін на виконання рішень науково-методичної та Вченої рад університету розробка та перегляд навчальних планів здійснюється до 1 квітня, року, що передує введенню навчального плану.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

2.1. **Навчальний план** повинен містити відомості про галузь знань, назву та вид ОП, спеціальність, освітній ступінь, на базі якого здійснюється підготовка, освітній ступінь та кваліфікацію, що здобувається, нормативний термін навчання, форму навчання, графік освітнього процесу, блоки освітніх компонентів, дані про кількість і форми семестрового контролю та форму атестації, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожного освітнього компоненту та за весь термін навчання загалом.

2.2. Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити.
- I. Графік освітнього процесу.
- II. Зведені дані про бюджет часу.
- III. Практика.
- IV. Атестація.
- V. План освітнього процесу.

2.2.1. **Загальні реквізити** розміщені на титульній сторінці навчального плану та містять таку інформацію, як (додаток 1, додаток 3):

- найменування відомства, якому підпорядкований заклад вищої освіти;
- найменування закладу вищої освіти;
- гриф ректора НУВГП;

- номер протоколу, дата розгляду та схвалення Вченою радою НУВГП;
- назва та вид освітньої програми, освітнього ступеня, шифр та назва галузі знань, шифр та назва спеціальності, що відповідають переліку спеціальностей відповідно до Постанови КМУ № 299 від 29.04.2015, а також форма навчання;
- назва кваліфікації, що відповідає стандарту вищої освіти та освітній програмі, термін навчання та освітній ступінь, на основі якого планується підготовка фахівців.

2.2.2. На **графіку освітнього процесу** позначається тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій, практик, атестації, виконання кваліфікаційної роботи, канікул (приклад першої сторінки навчального плану див. у додатку 1, додатку 3).

Мінімальна тривалість навчального року (без урахування канікул) становить 40 тижнів. Загальна тривалість канікул впродовж навчального року, крім останнього курсу, повинна становити не менше 8 тижнів.

Тривалість теоретичного навчання, навчальної, виробничої, переддипломної практики та атестації визначається кількістю кредитів ЄКТС за навчальним планом з розрахунку 1,5 кредити ЄКТС на тиждень. Теоретичне навчання включає час на виконання здобувачами вищої освіти усіх видів навчальної роботи з вивчення освітніх компонентів та складання семестрових контролів.

Тривалість екзаменаційної сесії визначається кількістю екзаменів і часом на підготовку до контрольних заходів з розрахунку не менш як 3 календарні дні підготовки та 1 день на проведення екзамену.

2.2.3. У **зведених даних про бюджет часу** зазначається чисельна тривалість теоретичного навчання, екзаменаційної сесії, практик (за видами), атестації (за видами) та канікули у кількості тижнів – для денної форми навчання, у кількості днів – для заочної форми навчання за кожним курсом навчання.

2.2.4. **Практика.** Зазначається назва та вид практики відповідно до ОП та НП, семестр та кількість тижнів проведення.

2.2.5. **Атестація.** Зазначається назва освітнього компонента, форма атестації (екзамен, кваліфікаційна робота) та семестр проведення.

2.2.6. **План освітнього процесу** містить такі основні розділи:

I. Цикл загальної підготовки.

II. Цикл фахової підготовки.

Освітні компоненти вільного вибору.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3.1. Обсяг та термін навчання здобувачів вищої освіти регулюється стандартами вищої освіти відповідних спеціальностей та рівнів вищої освіти або в разі відсутності таких – тимчасовими стандартами вищої освіти НУВГП та складає:

- бакалавра на основі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС терміном навчання 3 роки 10 місяців;
- бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста – 60-180 кредитів ЄКТС терміном навчання 10 місяців - 2 роки 10 місяців;
- бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра – 60-180 кредитів ЄКТС терміном навчання 10 місяців-2 роки 10 місяців;

- магістра за освітньо-професійною програмою підготовки – 90 кредитів ЄКТС терміном навчання 1 рік 4 місяці;
- магістра за освітньо-науковою програмою підготовки – 120 кредитів ЄКТС терміном навчання 1 рік 9 місяців.

3.2. Заочна (дистанційна) форма навчання не може перевищувати термін навчання денної форми більш як на 25 %. Нормативний термін навчання здобувачів вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання встановлюється відповідно до обсягів навчального навантаження здобувача вищої освіти та, як правило, становить 4 роки 10 місяців підготовки за першим (бакалаврським) рівнем та 1 рік 4 місяці – 1 рік 9 місяців підготовки за другим (магістерським) рівнем.

3.3. При формуванні навчального плану необхідно враховувати, що один навчальний рік становить 60 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг освітнього компонента навчального плану встановлюється не менше 3 кредитів ЄКТС та кратний 0,5 кредиту ЄКТС. Тижневе навантаження аудиторних годин становить не більше 30 годин для першого (бакалаврського) рівня та не більше 18 годин для другого (магістерського) рівня. Кількість освітніх компонент з урахуванням практик планується до 8-ми на семестр. Проектним групам (ініціативним групам ОП) слід уникати надмірної фрагментації освітніх компонентів. Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання. При цьому слід дотримуватись рішень науково-методичної ради НУВГП щодо структури та змісту уніфікованих обов'язкових освітніх компонентів в межах університету та рішень науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту щодо структури та змісту уніфікованих освітніх компонентів в межах навчально-наукового інституту.

3.4. Навчальним планом для певної ОП має визначатися перелік обов'язкових освітніх компонентів (не більше 75% від загального обсягу кредитів ЄКТС). Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів згідно із Законом України «Про вищу освіту» становить не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Вибір освітніх компонентів в НУВГП здійснюється відповідно до Положення про організацію вибору навчальних дисциплін варіативної складової навчальних планів.

3.5. Кількість годин аудиторних занять для здобувачів вищої освіти очної форми навчання становить від 1/3 до 2/3 загальної кількості годин освітнього компоненту.

3.6. Кількість екзаменів в одну заліково-екзаменаційну сесію встановлюється не менше 3 та не більше 5-ти. Загальна кількість семестрових контролів в одну екзаменаційну сесію не повинна перевищувати 8.

3.7. Вивчення освітнього компонента обсягом менше 5 кредитів планується, як правило, в одному семестрі.

3.8. Для освітніх компонентів, що вивчаються кілька семестрів, останнім семестровим контролем планується екзамен.

3.9. Кількість курсових робіт (проектів) як окремий освітній компонент не повинен перевищувати одного на семестр. Як правило, здобувачам вищої освіти першого курсу курсові роботи (проекти) не плануються взагалі, а у випускному семестрі, як правило, плануються лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи. Курсова робота (проект), що мають міждисциплінарний характер,

планується обсягом не менше 3 кредитів ЄКТС та враховується в число 8-ми освітніх компонентів на семестр. Курсова робота (проект), що входить до складу освітнього компоненту, планується як самостійна робота студента та оцінюється загальною комплексною оцінкою.

3.10. **Форма атестації здобувачів вищої освіти.** Подається інформація про види (форми) атестації фахівця (кваліфікаційний екзамен, кваліфікаційна робота), семестр і кількість кредитів.

3.11. **Факультативи** у загальне число кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включаються, форм підсумкового контролю не мають, зазначаються у робочих навчальних планах.

4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. **За першим (бакалаврським) рівнем на основі загальної середньої освіти.** При формуванні навчального плану ОП слід дотримуватись рішення науково-методичної ради НУВГП (протокол № 2 від 09.03.2016 року) щодо затвердженої структури та уніфікованих обов'язкових освітніх компонентів в межах університету та рішень науково-методичної ради з якості ННІ. Перелік та обсяги уніфікованих обов'язкових освітніх компонентів в межах університету для всіх ОП наведено у *додатку 2*. Потребу у вивченні освітніх компонентів Хімія та Фізика для освітнього ступеня бакалавр визначають проектні (ініціативні) групи за ОП.

Розподіл освітніх компонентів за семестрами для навчально-наукових інститутів наведено у *додатку 5*.

Освітні компоненти вільного вибору. Здобувачеві вищої освіти надається можливість обрати освітні компоненти загальним обсягом не менше 60 кредитів ЄКТС (25% від загальної кількості кредитів), з яких 25 кредитів ЄКТС відведено на професійно-орієнтовані освітні компоненти та 35 кредитів ЄКТС вибору між блоками:

Блок 1 складається зі спецкурсу за вибором (3-8 семестр) загальним обсягом 18 кредитів ЄКТС та спецкурсом за спеціальністю (за спеціалізацією) (5-8 семестр) загальним обсягом 17 кредитів ЄКТС.

Блок 2 складається з спецкурсу за вибором (3-4 семестр) загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС та Військова підготовка (5-8 семестр) загальним обсягом 29 кредитів ЄКТС (*таблиця 1*).

Таблиця 1

Розподіл годин блоку «Військова підготовка»

Назва	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг в годинах			Розподіл кредитів (ауд. год.) за семестрами			
		Всього	Практичних	Самост. робота	5	6	7	8
Військова підготовка	29	870	436	434	7 (210)	8 (240)	7 (210)	7 (210)

4.2. За першим (бакалаврським) рівнем на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст (освітнього ступеня молодший бакалавр). При розробці навчальних планів ОП слід зауважити, що обсяг та зміст встановлюється шляхом порівняння змісту та обсягів залікових кредитів, що зараховані здобувачеві вищої освіти за програмою підготовки молодшого спеціаліста, зі змістом навчальних програм підготовки бакалавра.

Можливе визнання та перезарахування кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Обсяг перезарахування освітніх компонент визначається стандартом вищої освіти та ОП. Рішення щодо перезарахування освітніх компонентів приймається групою забезпечення.

До навчального плану підготовки бакалавра зі скороченими термінами навчання вносяться лише освітні компоненти, що вивчаються за програмою підготовки бакалавра в НУВГП.

Освітні компоненти вільного вибору. Здобувачеві вищої освіти надається можливість обрати освітні компоненти загальним обсягом не менше 25% від загальної кількості кредитів відповідно до Положення про організацію вибору навчальних дисциплін варіативної складової навчальних планів.

4.3. За другим (магістерським) рівнем. При формуванні навчального плану ОП слід дотримуватись рішення науково-методичної ради НУВГП (протокол № 2 від 09.03.2016 року) щодо затвердженої структури та уніфікованих обов'язкових освітніх компонентів в межах університету і рішень науково-методичної ради з якості ННІ. Перелік та обсяги уніфікованих обов'язкових освітніх компонентів в межах університету для всіх ОП наведено у *додатку 4*.

Розподіл освітніх компонент за семестрами для навчально-наукових інститутів наведено у *додатку 5*.

Освітні компоненти вільного вибору. Здобувачеві вищої освіти надається можливість обрати освітні компоненти загальним обсягом не менше 22,5 кредита ЄКТС за освітньо-професійною програмою та не менше 30 кредитів ЄКТС за освітньо-науковою програмою (25% від загальної кількості кредитів), з яких 6 кредитів ЄКТС відведено на освітні компонент Спецкурс за вибором, залишок – на професійно-орієнтовані освітні компоненти.

4.4. Підготовки іноземних громадян та осіб без громадянства. На виконання вимог ст. 4 (частина 2), ст. 48, ст. 76 Закону України «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 14.06.2017 р. за № 859 «Щодо оцінювання іноземних студентів з мови навчання», п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. (в редакції Постанови КМУ № 347 від 10.05.2018 р.), з метою ефективної організації мовної підготовки іноземних студентів НУВГП до здачі ними зовнішнього незалежного оцінювання з мови навчання (українська, англійська), досягнення достатнього рівня володіння українською мовою здобувачем вищої освіти при формуванні навчального плану ОП необхідно включити освітній

компонент «Українська мова як іноземна».

Іноземним студентам, для яких мовою навчання є українська, в навчальному плані передбачити освітній компонент «Українська мова як іноземна» з розподілом годин за курсами, тижнями і формами контролю знань згідно з додатком 6:

- на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – в обсязі **810** годин (**27,0 кредитів**), з яких **410** аудиторних годин, а **400** годин самостійної роботи впродовж I-IV курсів;
- на другому (магістерському) рівні вищої освіти – в обсязі **180** годин (**6,0 кредитів**), з яких **92** аудиторних годин та **88** годин самостійної роботи впродовж 1 року магістратури.

Іноземним студентам, для яких мовою навчання є англійська, в навчальному плані передбачити освітні компоненти «Українська мова як іноземна» та «Ділова англійська мова» з розподілом годин за курсами, тижнями і формами контролю знань згідно з додатком 7:

- на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти «Українська мова як іноземна» – в обсязі **360** годин (**12,0 кредитів**), з яких **184** аудиторних годин, а **176** годин самостійної роботи протягом 1,2,3,4 семестрів; «Ділова англійська мова» – в обсязі **270** годин (**9,0 кредитів**), з яких **90** годин аудиторних годин, а **180** годин самостійної роботи впродовж 5, 6, 7 семестрів;
- на другому (магістерському) рівні вищої освіти в обсязі **180** годин (**6,0 кредитів**), з яких **60** аудиторних годин та **90** годин самостійної роботи протягом 1 року магістратури.

Години для вивчення освітнього компонента «Українська мова як іноземна» виділяти незалежно від мови навчання іноземних студентів та освітнього компонента «Ділова англійська мова» – при англійській мові навчання:

для першого (бакалаврського) рівня – у розмірі 810 годин (27 кредитів):

1) **450 годин (15 кредитів)** – за рахунок освітніх компонентів соціально-гуманітарного спрямування:

- Іноземна мова – 5 кредитів (150 годин);
- Історія та культура України – 4 кредити (120 годин);
- Українська мова за професійним спрямуванням – 3 кредити (90 годин);
- Філософія – 3 кредити (90 годин);

2) **360 годин (12 кредитів)** – пропонується як альтернатива вивчення Спецкурсу за вибором;

для другого (магістерського) рівня 180 годин (6 кредитів) за рахунок:

- Іноземна мова професійного спілкування – 3 кредити (90 годин);
- Педагогіка та методика викладання у вищій школі – 3 кредити (90 годин).

4.5. **Заочна (дистанційна) форми навчання.** При формуванні навчального плану ОП слід врахувати, що загальна тривалість сесій на кожний навчальний рік визначається, виходячи з обсягу додаткових відпусток, зазначених у ст.15 Закону України «Про відпустки». На першому та другому курсах здобувачеві вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання надаються додаткові оплачувані відпустки тривалістю 30 календарних днів, для здобувачів вищої освіти третього і наступних курсів – 40 календарних днів. Для проходження атестації фахівців надаються додаткові оплачувані відпустки: на період складання кваліфікаційних екзаменів,

підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр – 30 календарних днів, на період складання кваліфікаційних екзаменів, підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр – чотири місяці.

Освітній процес за заочною (дистанційною) формою навчання здійснюється під час сесій та у міжсесійний період. Сесія для заочної (дистанційної) форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюється освітній процес за всіма видами навчальних занять, передбаченими навчальним планом (лекції, практичні та семінарські заняття, консультації та контрольні заходи).

Лекції для здобувачів вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання мають настановний, концептуальний, узагальнюючий та оглядовий характер. Практичні і лабораторні роботи мають забезпечувати формування необхідної сукупності умінь та їх рівня. Аудиторні години становлять 8-12% від загальної кількості годин, відповідно, 92-88% відводиться на самостійну роботу здобувача вищої освіти.

Кількість сесій і терміни їх проведення встановлюються щорічно графіком освітнього процесу з урахуванням особливостей спеціальностей, можливостей і побажань здобувачів вищої освіти.

При розробленні навчальних планів для заочної (дистанційної) форми навчання необхідно мати на увазі, що перелік і послідовність вивчення освітніх компонентів, загальна кількість кредитів (годин) на їх засвоєння, перелік курсових робіт (проектів) та вид підсумкового контролю мають повністю відповідати навчальним планам очної форми навчання.

Кількість годин аудиторних занять в період сесії обмежується не більше 8-ми годин навчальних занять кожного дня сесії. В день проведення екзамену інші види занять не плануються.

5. ПОРЯДОК УЗГОДЖЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ

5.1. Порядок проведення внутрішньої експертизи:

Внутрішня експертиза здійснюється на основі розроблених проектною групою (ініціативною групою) проектів ОП та навчального плану.

До внутрішньої експертизи залучаються:

- випускові кафедри за відповідною спеціальністю;
- навчально-методичний відділ НУВГП;
- науково-методична рада з якості ННІ;
- інші внутрішні стейкхолдери.

Внутрішня експертиза здійснюється у порядку:

1. Навчально-методичний відділ НУВГП здійснює перевірку на відповідність діючим нормативам провадження освітнього процесу та освітньої програми.

2. Випускова кафедра (спільне засідання випускових кафедр) розглядає проекти ОП та НП, зокрема, на предмет узгодження з іншими ОП

спеціальності, позитивне рішення якої (яких) у вигляді протоколу засідання кафедри (кафедр) є підставою для передачі матеріалів на засідання науково-методичної ради з якості ННІ.

3. Науково-методична рада з якості ННІ розглядає проекти ОП та НП і виносить рекомендації, що є підставою для подальшого розгляду матеріалів директором ННІ.

4. Директор ННІ здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність ОП Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Директор ННІ направляє проекти ОП та НП на зовнішню експертизу. У випадку надходження позитивних відгуків від зовнішніх експертів та позитивного висновку директора ННІ проекти ОП та НП передаються на розгляд вченої ради ННІ. У випадку наявності негативних відгуків від зовнішніх експертів проекти ОП та НП повертаються на доопрацювання проектною групою (ініціативною групою ОП).

5. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи погоджує можливість кадрового забезпечення освітніх компонентів й організацію освітнього процесу та проводить загальну оцінку відповідності навчального плану вимогам НУВГП.

6. Позитивні відгуки зовнішніх стейкхолдерів є підставою для рішення вченої ради ННІ рекомендувати ОП та НП для затвердження Вченою радою НУВГП.

5.2. Порядок проведення зовнішньої експертизи:

На зовнішню фахову експертизу проект ОП і НП направляються відповідно до Положення про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування.

5.3. Порядок затвердження НП:

Рішення про затвердження (відмову у затвердженні) НП ухвалюється Вченою радою НУВГП за поданням директора ННІ на підставі позитивного рішення вченої ради ННІ.

При прийнятті рішення Вчена рада НУВГП керується Концепцією освітньої діяльності та розвитку Національного університету водного господарства та природокористування і бере до уваги результати внутрішніх оцінок і зовнішніх експертиз, оцінку ризиків та оцінку необхідного методичного, кадрового і матеріального забезпечення.

Рішення Вченої ради НУВГП про схвалення НП вводиться в дію наказом ректора.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення запроваджується з дати його затвердження.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора по Університету.

Розробили:

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 В.С. Сорока

Завідувач навчально-методичного відділу

 Н.С. Ковальчук

Доцент кафедри економіки підприємства

 Л.Г. Сіпайло

Доцент кафедри будівельних, дорожніх,
меліоративних, сільськогосподарських
машин і обладнання

 М.В. Голотюк

Методист вищої категорії
навчально-методичного відділу

 О.Л. Міськова

<i>“Затверджую”</i>				МНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ																																																
Ректор																																																				
Мошинський В.С.				Національний університет водного господарства та природокористування																																																
<small>(підпис)</small>		<small>(прізвище та ініціали)</small>																																																		
"_____"		20__ року																																																		
М.П.																																																				
Схвалено Вченою радою НУВГП																																																				
Протокол № _____ від "_____ " _____ 20__ р.																																																				
				Термін навчання 3 роки 10 місяців																																																
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН																																																				
за освітньо-професійною програмою "_____"																																																				
Підготовки		бакалавра		з галузі знань _____								на основі _____																																								
спеціальністю _____																																																				
Форма навчання денна																																																				
I. Графік освітнього процесу																																																				
Курс	Вересень			Жовтень				Листопад				Грудень			Січень			Лютий			Березень			Квітень			Травень			Червень			Липень			Серпень																
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
1	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	К	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	О	О	О	К	К	К	К	К	К	К	К	
2	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	К	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	С	О	О	К	К	К	К	К	К	К	К	
3	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	К	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	С	Х	Х	Х	Х	Х	К	К	К	К	К	К	К		
4	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	К	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	П	П	П	П	БР	БР	БР	БР	А	БР								
ПОЗНАЧЕННЯ:																																																				
т - Теоретичне навчання; С - екзаменаційна сесія; А - кваліфікаційний екзамен; О - навчальна практика; Х - виробнича практика; П - переддипломна практика; К - канікули; БР - Кваліфікаційна (бакалаврська) робота;																																																				
II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні									III. ПРАКТИКА			IV. АТЕСТАЦІЯ																																								
Курс	Теоретичне навчання	екзаменаційна сесія	Кваліфікаційний екзамен	навчальна практика	Виробнича практика	переддипломна практика	канікули	Дипломне проектування	Назва практики	Семестр	Тижні	Назва освітнього компонента	Форма державної атестації (екзамен, кваліфікаційний проект і робота)	Семестр																																						
1	35	4		3			10					Кваліфікаційний екзамен	екзамен	8																																						
2	35	5		2			10					Кваліфікаційна бакалаврська робота	кваліфікаційна робота	8																																						
3	35	5			4		9																																													
4	27	4	1			3	3	5																																												
Разом	132	18	1	5	4	3	32	5																																												

“Затверджую”		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ																																														
Ректор																																																
Мошинський В.С.																																																
(підпис)	(прізвище та ініціали)	Національний університет водного господарства та природокористування																																														
" ____ " _____ 20__ року		Кваліфікація																																														
М.П.																																																
Схвалено Вченою радою НУВГП																																																
Протокол № ____ від " ____ " _____ 20__ р.																																																
Термін навчання																																																
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН																																																
за освітньо-професійною програмою " _____ "																																																
Підготовки		магістра																																														
		з галузі знань _____																																														
		на основі																																														
спеціальністю _____																																																
Форма навчання денна																																																
I. Графік освітнього процесу																																																
Курс	Серпень		Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1			т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	т	С	С	К	К	К	К	К	К	
2	п	п	п	п	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М	М																																
ПОЗНАЧЕННЯ:																																																
т - Теоретичне навчання; С - екзаменаційна сесія; А - державні екзамени; О - навчальна практика; Х - виробнича практика; П - Науково-дослідна (переддипломна) практика; К - канікули; М- Кваліфікаційна магістерська робота;																																																
II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні																																																
Курс	Теоретичне навчання	екзаменаційна сесія	Кваліфікаційні екзамени	навчальна практика	переддипломна практика	канікули	Дипломне проектування																																									
1	37	4				8																																										
2					4		16																																									
Разом	37	4			4	8	16																																									
III. ПРАКТИКА																																																
Назва практики	Семестр	Тижні																																														
Науково-дослідна практика	3	4																																														
IV. АТЕСТАЦІЯ																																																
Назва освітнього компонента	Форма атестації (екзамен, кваліфікаційний проєкт (робота))	Семестр																																														
Кваліфікаційна магістерська робота	Кваліфікаційна робота	3																																														

V. План освітнього процесу															
Шифр	НАЗВА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл кредитів ECTS за курсами і семестрами			
		Екзамен	Заліки	Курсові			Загальний обсяг	Всього	Аудиторних у тому числі			Самостійна робота	I курс		II курс
				проекти	роботи				Лекції	Лабораторії	Практ/Семинари		Семестри		
		1	2	3	Кількість тижнів в семестрі										
												15	20		
I. Цикл загальної підготовки															
	Іноземна мова професійного спілкування	Екз.				3	90	32		32		58			
	Педагогіка та методика викладання у вищій школі		зал.			3	90	30	16		14	60			
	Охорона праці в галузі	Екз.				3	90	30	16		14	60			
	Методологія наукових досліджень		зал.			3	90	30	16		14	60			
	Всього по циклу:														
II. Цикл фахової підготовки															
Освітні компоненти вільного вибору*															
	Спецкурс за вибором		зал.			6	180	60					3	3	
	Освітній компонент вільного вибору		зал.												
	Освітній компонент вільного вибору		зал.												
	Освітній компонент вільного вибору		зал.												
	Освітній компонент вільного вибору		зал.												
	Всього по циклу:														
	Загальна кількість					90	2700								
	Кількість годин на тиждень												18	18	
	Кількість екзаменів														
	Кількість заліків														
	Кількість курсових проектів														
	Кількість курсових робіт														
* Освітні компоненти вільного вибору має становити 25% від загальної кількості кредитів (не менше 22,5 кредитів)															

РОЗПОДІЛ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ЗА СЕМЕСТРАМИ

Освітній ступінь «бакалавр»

Назва освітнього компонента	Навчально-наукові інститути							
	Будівництва і архітектури	Водного господарства та природооблаштування	Агроєкології та землеустрою	Охорони здоров'я	Автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки	Механічний	Економіки та менеджменту	Права
Семестр								
Історія та культура України	2			1				
Українська мова (за професійним спрямуванням)	1			2				
Іноземна мова	1, 2							
Філософія	6			5				
Основи екології	1			2				
Безпека життєдіяльності та цивільний захист	8			7				

Освітній ступінь «магістр»

Назва освітнього компонента	Навчально-наукові інститути							
	Будівництва і архітектури	Водного господарства та природооблаштування	Агроєкології та землеустрою	Охорони здоров'я	Автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки	Механічний	Економіки та менеджменту	Права
Семестр								
Іноземна мова професійного спілкування	9			10				
Педагогіка та методика викладання у вищій школі	10			9				
Охорона праці в галузі	10			9				
Методологія наукових досліджень	10			9				

**Розподіл годин освітнього компонента «Українська мова як іноземна»
за курсами, тижнями і формами контролю знань
(мова навчання – українська)**

Курс, семестр		Навчальний час		Обсяг роботи іноземних студентів (годин)		Тижневе навантаження	Форма контролю	
		Кредити ЕКТС	Загальний обсяг годин	Кількість аудиторних годин	Самостійна робота		іспит	залік
I курс	1	6,0	180	90	90	6 годин на тиждень		+
	2	6,0	180	90	90	6 годин на тиждень		+
II курс	3	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
	4	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
III курс	5	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
	6	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
IV курс	7	3,0	90	46	44	4 години на тиждень	+	
Всього за рівнем бакалавра		27,0	810	410	400			
V курс (1 рік магістратури)	9	3,0	90	30	60	2 години на тиждень		+
	10	3,0	90	30	60	2 години на тиждень	+	
Всього за рівнем магістра		6,0	180	60	120			

Розподіл годин освітніх компонентів «Українська мова як іноземна» та «Ділова англійська мова» за курсами, тижнями і формами контролю знань (мова навчання – англійська)

Назва освітнього компонента	Курс, семестр		Навчальний час		Обсяг роботи іноземних студентів (годин)		Тижневе навантаження	Форма контролю	
			Кредити ЄКТС	Загальний обсяг годин	Кількість аудиторних годин	Самостійна робота		іспит	залік
Українська мова як іноземна	I курс	1	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
		2	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
	II курс	3	3,0	90	46	44	4 години на тиждень		+
		4	3,0	90	46	44	4 години на тиждень	+	
	Всього		12,0	360	184	176			
Ділова англійська мова	III курс	5	3,0	90	30	60	2 години на тиждень		+
		6	3,0	90	30	60	2 години на тиждень		+
	IV курс	7	3,0	90	30	60	2 години на тиждень	+	
	Всього		9,0	270	90	180			
Всього за рівнем бакалавра			21,0	630	274	356			
Українська мова як іноземна	V курс (1 рік магістратури)	9	3,0	90	30	60	2 години на тиждень		+
		10	3,0	90	30	60	2 години на тиждень	+	
	Всього за рівнем магістра		6,0	180	60	120			